

OPISNO PRAĆENJE I OCJENJIVANJE IZ GEOGRAFIJE

OPĆENITO O OPISNOM PRAĆENJU I OCJENJIVANJU

Bilješke o praćenju učenikova rada trebaju, što je moguće više, pružiti informaciju o realizaciji odgojno-obrazovnih zadataka nastave uvažavajući pritom individualne razlike među učenicima.

Potrebno je uza svako zapažanje upisati nadnevak (datum) kako bi se tijekom nastavne godine moglo analizirati napredovanje ili stagniranje učenika.

Bilješke o praćenju učenikova rada trebaju biti poticajne i konstruktivne kako bi podigle učenikovo samopouzdanje i potakle ga na daljnji napredak u radu.

Bilježi se ono što je važno i što može koristiti u daljnjemu praćenju i pedagoškomu tretmanu učenika.

U prvomu planu treba isticati:

- učenikov uspjeh i pozitivna obilježja
- aktivnosti u kojima je uspješan
- sadržaje za koje je više zainteresiran
- aktivnosti u kojima se najviše ističe i postiže najbolje rezultate.

OPĆENITO O OPISNOM PRAĆENJU I OCJENJIVANJU

Potrebno je ukazati na učenikovu kreativnost i originalnost te snalaženje u rješavanju problema.

Potrebno je ukazivati na osposobljenost učenika za samostalnost u radu:

- samostalan je
- potreban mu je poticaj
- potreban mu je stalan nadzor
- potrebna mu je pomoć
- uz vođenje može biti uspješan.

Treba istaknuti uspjehe postignute u školskim, županijskim i drugim natjecanjima ili uspjehe u međurazrednim relacijama:

- ostvario najveći broj bodova u inicijalnom, polugodišnjem ili drugom ispitu znanja iz Geografije
- ostvario najmanji broj pogrešaka pri rješavanju radne bilježnice ili radeći na slijepoj karti od svih učenika 5.a i 5.b razreda
- izradio najbolji plakat, računalnu prezentaciju, domaću zadaću, referat ili istraživački projekt o temi XY itd.
- istaknuo se svojim zalaganjem i aktivnim sudjelovanjem u terenskoj nastavi među svim učenicima osmih razreda.

OPĆENITO O OPISNOM PRAĆENJU I OCJENJIVANJU

Treba ukazati na motiviranost i razvoj interesa te stupanj napredovanja u odnosu na početak školske godine.

Opisna ocjena treba upućivati i na ono što još treba razvijati.

Ako već moramo zapisati ono što nije dobro, tada biranim riječima treba ukazati na ono što je potrebno učiniti da bi se postojeće stanje popravilo i poboljšalo.

Učitelj bi trebao upisati uočene pojave kod učenika u što je moguće kraćem vremenu te nastojati u svojim bilješkama izbjegavati generalizacije na temelju jedne zapažene činjenice.

Ako se uoče činjenice koje nisu jasne, učitelj bi trebao konzultirati školskoga pedagoga, psihologa, defektologa, liječnika ili nekoga drugog stručnjaka.

SASTAVNICE OPISNOG PRAĆENJA I VRJEDNOVANJA UČENIKA

Sposobnosti učenika mogu biti:

- veoma razvijene
- razvijene
- prosječne
- slabe
- nedovoljno razvijene

Učenik može učiti:

- s lakoćom
- s razumijevanjem
- bez razumijevanja
- usvajajući sadržaje bez razumijevanja i mogućnosti praktične primjere

SASTAVNICE OPISNOG PRAĆENJA I VRJEDNOVANJA UČENIKA

Interes i pažnja učenika na satu mogu biti:

- izraziti
- veoma dobri
- dobri
- slabi
- pojačani za rad u skupini
- nedovoljni za rad u skupini

Učenik tijekom sata:

- pozorno sluša
- usredotočen je na rad
- odsutan je duhom
- zaokupljen drugim aktivnostima

SASTAVNICE OPISNOG PRAĆENJA I VRJEDNOVANJA UČENIKA

Radni tempo učenika može biti:

- visok
- umjeren
- promjenjiv
- nizak

Učeničko je prethodno/sadašnje znanje:

- temeljito
- sustavno
- trajno
- prošireno dodatnim izvorima (učeničke sklonosti samostalnom radu)

Samostalnost, radne navike, zalaganje:

- radi samostalno
- redovito izvršava zadatke
- marljiv
- izrazito marljiv
- ulaže napor i trudi se postići što više
- radi brzo, točno i sigurno
- uporan i ustrajan
- uredno, točno i na vrijeme izvršava zadatke
- otežano rješava zadatke
- potrebno ga je poticati u radu
- otežano poštuje rokove za izvršavanje zadataka
- zanemaruje radne obveze
- sklon je izbjegavanju obveza
- brzo se zamori / zasiti radom
- lako odustaje od zadataka
- nedostaje mu radni zamah
- ne ulaže trud
- prekida rad prije završetka

SASTAVNICE OPISNOG PRAĆENJA I VRJEDNOVANJA UČENIKA

- dovršava rad unatoč teškoćama na koje nailazi
- brzo posustaje
- lako se zamara i odustaje
- radi površno i brzopleto, nema strpljenja
- spor je, zaostaje za drugima u radu
- neredovit i površan u radu
- katkad izbjegava obveze
- rijetko se zalaže
- radi povremeno
- nedovoljno radi
- radi samo uz poticaj

USVOJENOST PROGRAMSKIH SADRŽAJA

Učenik ima / pokazuje:

- snažnu motivaciju za usvajanje nastavnih sadržaja iz geografije
- izražena i realistična očekivanja pri usvajanju novih sadržaja
- znatiželju i zanimanje za geografsko gradivo
- sigurno znanje
- sposobnost preoblikovanja – redefinicije
- bogato predznanje
- bogatstvo ideja
- izrazitu mentalnu kondiciju

USVOJENOST PROGRAMSKIH SADRŽAJA

Učenik:

- bez teškoća rješava problemske zadatke
- uči s razumijevanjem i ima razvijeno logičko zaključivanje
- s lakoćom odvaja bitno od nebitnoga
- vješto prelazi s jedne aktivnosti na drugu
- sposoban za samostalno učenje sadržaja, ali je bez interesa
- teže odvaja bitno od nebitnoga
- uči napamet i bez razumijevanja
- ne uspijeva odvojiti bitno od nebitnoga
- sporije se uključuje u nove aktivnosti

USVOJENOST PROGRAMSKIH SADRŽAJA

Učenik:

- se izražava lako, jezgrovito i tečno
- usmeno se slikovito i maštovito izražava
- poštuje pravila govornog izražavanja
- provodi pravogovorna pravila
- vješt je u govornomu oblikovanju poruka
- vješt je u prepričavanju, pričanju, izvještavanju
- uspješan je u sažetom prepričavanju
- uspješan je u stvaralačkom prepričavanju
- sigurno i točno pamti
- ima mogućnost zapamćivanja na zavidnoj / vrlo dobroj / prosječnoj / slaboj razini
- spretno i vješto oblikuje govorne poruke
- uključuje se u rasprave o temama i daje svoj doprinos

USVOJENOST PROGRAMSKIH SADRŽAJA

- samostalno i uspješno izlaže o zadanoj temi
- daje konstruktivne primjedbe (slaganja/neslaganja) u raspravi o temi
- napreduje u prepričavanju, pričanju...
- napreduje u razvoju govornih vještina
- ima izgrađen kritički odnos prema tuđem usmenom izrazu
- samostalno gradi narativni postupak
- rezerviran je i suzdržan u usmenomu izlaganju
- treba raditi na poboljšanju tehnike i tempa čitanja
- treba ustrajati na pravilnomu izgovoru pojedinih glasova; još se služi elementima razgovornoga jezika
- treba razvijati tehniku čitanja
- treba proširivati/bogatiti rječnik
- rabi neprimjerene izraze unatoč upozorenjima
- služi se vulgarizmima unatoč upozorenjima
- treba unaprijediti vještinu čitanja.

TERENSKA NASTAVA

- Učenik samostalno/nesamostalno prikuplja i odabire potreban instrumentarij za prikupljanje podataka na terenu.
- Učenik ima izrazito/dobro/slabo usvojenu tehniku opažanja i tehniku izvođenja praktičnih radova.
- Učenik je izrazito/slabo uspješan u prikupljanju podataka na terenu i u apstrahiranju bitnoga od nebitnoga.
- Dobro/površno/nemarno vodi bilješke o prikupljenim podacima/tijeku terenske nastave.
- Treba potpunije/redovitije voditi bilješke o prikupljenim podacima/tijeku terenske nastave.
- Prihvaća/ne prihvaća upozorenja o vođenju bilježaka o terenskoj nastavi.
- Uspješna/uspješan je u primjeni geografskih vještina na terenu: ima razvijenu kartografsku pismenost, samostalno se snalazi na karti, imenuje i navodi geografske sadržaje na karti te ih uočava u prostoru.
- Sporije i uz učiteljevu pomoć primjenjuje geografske vještine na terenu.
- Ima osrednje razvijen interes za rad na terenu i primjenu geografskih znanja i vještina tijekom terenske nastave.

UČENIČKI RADOVI

(računalne prezentacije,
referati, plakati)

Znanje:

- Terminologiju rabi netočno/uglavnom točno/pravilno.
- Pravilno rabi geografske pojmove ukazujući time na učenje s razumijevanjem.
- Opisuje točno i detaljno, a geografske sadržaje uzročno-posljedično povezuje.
- Pokazuje/ne pokazuje razumijevanje sadržaja te koristi/ne koristi usvojena znanja u novim situacijama.
- Primjenjuje/ne primjenjuje znanja iz drugih nastavnih predmeta ili ranije usvojena geografska znanja i vještine.

UČENIČKI RADOVI

(računalne prezentacije,
referati, plakati)

Vještine i sposobnosti:

- Zna se izrazito/dobro/slabo koristiti metodama opažanja, analize, bilježenja zapaženog i donošenja zaključaka.
- Učenik pokazuje minimalne/osnovne analitičke vještine ili vrlo malo vještina kod istraživanja.
- Učenički rad pokazuje izrazito dobar/dobar/nizak stupanj kritičke analize.
- Učenik je sposoban objasniti neki geografski pojam, pojavu ili proces logičkim redoslijedom.

Izvor:

Profil.hr